

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังหัวข้อต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

Rajabhat Mahasarakham University

1.1 ศึกษาสภาพทางด้านเศรษฐกิจและการเงินของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด

1.2 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด

1.3 ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ในวันสิ้นสุดทางบัญชีการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 จำนวน 2,012 คน ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 คน ที่ได้โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 1 ชุด เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยครอบคลุมตัวแปรอิสระทั้ง 14 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows คำนวณหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

3. สรุปผลการวิจัย

3.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่มีลักษณะดังนี้

3.1.1 เพศ เป็นเพศชาย

3.1.2 อายุมากกว่า 50 ปี

3.1.3 สถานภาพภายในกลุ่มเป็นสมาชิกในกลุ่ม

3.1.4 ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4

3.1.5 จำนวนคนในครัวเรือน 4 – 5 คน

3.1.6 จำนวนคนในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ 3 – 4 คน

3.1.7 ระยะเวลาเป็นลูกค้าของลูกค้าสาขาร้อยเอ็ด 6 – 10 ปี

3.2 ข้อมูลด้านสภาพเศรษฐกิจและการเงินของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าลูกค้าส่วนใหญ่มีข้อมูลดังนี้

3.2.1 ถือครองที่ดิน 0 – 10 ไร่

3.2.2 ที่ดินมีหนังสือแสดงสิทธิ์ 0 – 10 ไร่

3.2.3 ไม่มีการเช่าที่ดิน

3.2.4 พื้นที่การเกษตร 11 – 20 ไร่ เฉลี่ย 14.45 ไร่

3.2.5 ไม่มีเงินฝาก

3.2.6 จำนวนผลผลิต (ข้าว) ได้รับ 3,001 – 6,000 กิโลกรัม

เฉลี่ย 5,916.82 กิโลกรัม

- 3.2.7 .6 รายได้การเกษตร 10,001 – 30,000 บาท เฉลี่ย 27,847.46 บาท
- 3.2.8 รายได้นอกภาคการเกษตร 10,001 – 30,000 บาท เฉลี่ย 26,325.15 บาท
- 3.2.9 ค่าใช้จ่ายทางการเกษตร 10,001 – 30,000 บาท เฉลี่ย 14,890.42 บาท
- 3.2.10 ค่าใช้จ่ายในการบริโภค 10,001 – 30,000 บาท เฉลี่ย 21,305.09 บาท
- 3.2.11 ไม่มีหนี้สินภายนอก
- 3.2.12 มีหนี้ค้างเฉลี่ย 26,449.87 บาท
- 3.2.13 มูลค่าทรัพย์สินที่ถือครองเฉลี่ย 414,038.90 บาท

3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้งหมด 14 ปัจจัย มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ปัจจัย โดยผู้วิจัยแยกการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย จำนวน 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้

- 1) ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (x_8)
- 2) รายได้การเกษตร (x_2)

ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรในตัวแปรตามการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 14.10 ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบคือ

$$\begin{aligned}
 Y = & 10,733.177 + 5,134.551X_1 + 3,247.361X_2 \\
 & + 169.312 X_3 + .168X_4 + (- 5347.210)X_5 \\
 & + (- 2377.423)X_6 + 1290.783X_7 + .398 X_8 \\
 & + (- 1618.527)X_9 + (.0045) X_{10} \\
 & + 266.071 X_{11} + (-.00464) X_{12} + .0084 X_{13} + 7.75 X_{14}
 \end{aligned}$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\begin{aligned}
 Z = & .097Z_1 + .049 Z_2 + .003 Z_3 + .170 Z_4 \\
 & + (-.049) Z_5 + (-.041) Z_6 + .025 Z_7 \\
 & + .189 Z_8 + (.073) Z_9 + (-.013) Z_{10} \\
 & + .105 Z_{11} + (-.024) Z_{12} + .109 Z_{13} \\
 & + .013 Z_{14}
 \end{aligned}$$

เมื่อ Y และ Z = การค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 3.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้จำนวน 12 ปัจจัย ดังนี้ คือ

- 1) การใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์
- 2) ภัยธรรมชาติ
- 3) ราคาผลผลิต
- 4) ความช่วยเหลือภายในกลุ่ม
- 5) การกำหนดวงเงินกู้
- 6) หนี้สินภายนอก
- 7) การทวงถาม
- 8) จำนวนทรัพย์สินที่ถือครอง
- 9) พื้นที่การเกษตร
- 10) ค่าใช้จ่ายภาคการเกษตร
- 11) รายได้อื่นนอกภาคการเกษตร
- 12) ปริมาณผลผลิต

3.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าธนาคารพบว่า
ลูกค้าแสดงความคิดเห็นด้านการให้เงินกู้มากที่สุด รองลงมาคือการขอกู้ใหม่ ด้านการชำระหนี้
ตามลำดับ โดยมีความเห็นว่า การดำเนินการให้เงินกู้ของธนาคารปฏิบัติได้ดีอยู่แล้ว การ
ชำระหนี้เงินกู้ กรณีลูกค้าส่งชำระหนี้ไม่ได้ ธนาคารควรให้ความช่วยเหลือโดยการขยายเวลา
การชำระหนี้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และเมื่อลูกค้าส่งชำระหนี้ได้ต้องการขอกู้เงินครั้งใหม่
เพื่อนำเงินไปใช้ประโยชน์ต่อไป

4. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการ
เกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด สามารถนำมาอธิบายเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์
การวิจัยได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University
4.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารมี
จำนวน 2 ปัจจัย โดยเป็นปัจจัยเชิงบวกคือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคและรายได้การเกษตรมี
ประเด็นที่น่าสนใจพอที่จะอภิปรายได้ดังนี้

4.1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้าธนาคารเนื่อง
จากการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเศรษฐกิจบุคคลจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่
เปลี่ยนแปลงไปซึ่งการปรับตัวนั้นอาจจะทำให้เกิดความสมดุลหรือไม่ก็ได้แล้วแต่ข้อจำกัด
ของแต่ละบุคคลในกรณีของลูกค้าธนาคารก็จะเป็นไปตามเหตุผลดังกล่าวแต่เนื่องจากลูกค้า
ธนาคารมีรายได้จำกัดแต่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายหลายทางเช่น การใช้จำนวนเงินที่
สูงขึ้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคในขณะที่ตนเองก็ยังมีภาระที่จะต้องส่งชำระหนี้เงินกู้
จึงทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
เสมอ ธงโสม (2541 : 73 – 76) กล่าวว่าไว้ว่าเกษตรกรชำระหนี้ผิดสัญญาเนื่องจากนำเงินไปใช้

จ่ายในครัวเรือนโดยมีพฤติกรรมเลียนแบบบุคคลที่มีฐานะดี และงานวิจัยของ สุกนธ์ ปุยฝ้าย (2544 : บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่า สาเหตุการผิดสัญญาเงินกู้ยืมของเกษตรกรเนื่องจากเกษตรกรนำเงินมาซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตเพื่อใช้ภายในครัวเรือนและงานวิจัยของ สุรพล ไหลมี (2539 : บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับ คือ การใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยและสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นตอนความต้องการของมาสโลว์ ที่กล่าวไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการและความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอื่นจะเข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองจะไม่ใช่สิ่งจูงใจอีกต่อไป ส่วนความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองจะเป็นสิ่งจูงใจอยู่และเมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองและความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองต่อไปและได้ลำดับความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำถึงระดับสูงได้ 5 ชั้น คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการทางด้านสังคม ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม และความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต ผู้วิจัยเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคมีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านาคาร์ ดังนั้นเกษตรกรลูกค้านาคาร์คนใดที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงจะทำให้มีหนี้เงินกู้ค้างชำระสูงตามไปด้วย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

รายได้การเกษตรมีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านาคาร์เนื่องจากในการให้เงินกู้ที่ลูกค้าจะกู้ได้ในแต่ละรายนั้นธนาคารได้พิจารณาจากปัจจัยต่างๆคือ ประวัติการชำระหนี้ หลักประกันการกู้เงิน วัตถุประสงค์ของการขอกู้เงินและรายได้การเกษตรในส่วนของรายได้การเกษตรนั้นธนาคารใช้เป็นปัจจัยในการพิจารณาเนื่องจากว่าเป็นที่มาแห่งรายได้ของเกษตรกรจะเป็นส่วนที่จะนำมาชำระหนี้ได้และรายได้จากแหล่งอื่นธนาคารจะให้ความสำคัญในลำดับถัดไป ดังนั้นถ้าหากลูกค้ารายใดมีรายได้การเกษตรมากเมื่อพิจารณาประกอบกับปัจจัยอื่นๆแล้วก็จะทำให้มีความสามารถที่จะขอกู้เงินจากธนาคารได้จำนวนมากเป็นผลทำให้เมื่อมีสาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ก็จะทำให้เกิดเป็นหนี้ค้างต่อไปซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด (2527 : 11) ที่กล่าวไว้ว่าเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ธนาคารที่จะพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดวงเงินกู้เพื่อไม่ให้ลูกค้านำเงินส่วนที่เกินความจำเป็นไปใช้จ่ายภายนอกวัตถุประสงค์อันจะเป็นการสร้างภาระหนี้สินให้เกิดขึ้นแก่ลูกค้าและไม่อาจชำระหนี้คืนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยเห็นว่ารายได้การเกษตรมีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้านาคาร์ เนื่องจากการให้เงินกู้ของธนาคารจะ

พิจารณาจากรายได้การเกษตรนอกจากข้อกำหนดขึ้น ซึ่งถ้าหากเกษตรกรปลูกค้ามีรายได้การเกษตรมากก็มีสิทธิ์ที่จะขอกู้ได้จำนวนมากนั่นก็คือ การเป็นหนี้เงินกู้ต่อธนาคารมากจนเป็นสาเหตุของการค้างชำระหนี้เงินกู้ต่อธนาคารมากตามไปด้วยซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4.2 สภาพทางด้านเศรษฐกิจและการเงินของลูกค้านานาชาติเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด จากผลการวิจัยพบว่า

4.2.1 การถือครองที่ดิน ส่วนมากถือครองที่ดินจำนวนไม่เกิน 10 ไร่ ต่อครอบครัว เนื่องจากมีการแบ่งแยกที่ดินให้แก่บุตรเป็นทอด ๆ ในขณะที่ ที่ดินมีจำนวนจำกัด

4.2.2 การมีหนังสือแสดงสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ส่วนมากจะมีหนังสือแสดงสิทธิ์ เนื่องจากรัฐบาลได้เร่งรัดการออกหนังสือแสดงสิทธิ์ให้แก่ผู้ครอบครอง

4.2.3 ลักษณะของที่ดินที่ใช้ประกอบอาชีพส่วนมาก เป็นที่ดินของตนเองมีจำนวนเนื้อที่ 11 – 20 ไร่ เนื่องจากการรับขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้านานาชาติมีการมีหนังสือแสดงสิทธิ์เป็นคุณสมบัติข้อหนึ่งในการพิจารณา

4.2.4 การฝากเงิน ส่วนมากไม่มีเงินฝากเนื่องจากเป็นลูกค้านานาชาติกลุ่มที่มีปัญหาในการส่งชำระหนี้เงินกู้กับธนาคาร

4.2.5 จำนวนผลผลิตที่ได้รับในรอบปีส่วนมากประกอบอาชีพในการทำนาและได้รับผลผลิตข้าวระหว่าง 3,001 – 6,000 กิโลกรัม เนื่องจากมีพื้นที่ในการผลิตน้อยและดินขาดความสมบูรณ์

4.2.6 รายได้การเกษตร ส่วนมากมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท เนื่องจากในแต่ละปีได้ผลผลิตน้อย

4.2.7 รายได้นอกภาคการเกษตร ส่วนมากมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท เนื่องจากเมื่อสิ้นสุดฤดูการทำนาแล้วลูกค้าจะเดินทางไปรับจ้างทำงานทั่ว ๆ ไป ในท้องถิ่นอื่นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว

4.2.8 ค่าใช้จ่ายในการเกษตร ส่วนมากมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท เนื่องจากในปัจจุบันนี้ปัจจัยการผลิตมีราคาค่อนข้างสูงตามสภาวะเศรษฐกิจ

4.2.9 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในครัวเรือน ส่วนมากมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท เนื่องจากในปัจจุบันนี้ลูกค้ามีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เปลี่ยนไปและส่วนมากจะไม่มีหนี้สินภายนอก

จากการศึกษาสภาพเศรษฐกิจและการเงินของลูกค้านาคารถักกล่าวข้างต้น พบว่า การถือครองที่ดินส่วนใหญ่ถือครองที่ดินไม่เกิน 10 ไร่ รองลงมาคือถือครองตั้งแต่ 11 – 20 ไร่ เนื่องจากแต่ละครอบครัวได้มีการแบ่งแยกให้บุตร – ธิดา เป็นทอดๆ ในขณะที่ที่ดินมีจำนวนจำกัดและที่ดินที่ถือครองนั้นเป็นที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่จะเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินให้แก่ผู้ครอบครอง การเช่าที่ดินเพื่อประกอบอาชีพส่วนมากมีที่ดินเป็นของตนเองโดยมีพื้นที่ที่ใช้เพื่อการเกษตรตั้งแต่ 11 – 20 ไร่มากที่สุดเฉลี่ย 14.45 ไร่ จำนวนเงินฝากส่วนมากลูกค้าไม่มีเงินฝากเนื่องจากเป็นผู้ให้บริการเงินกู้และไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้ตามสัญญาผลผลิตที่ได้รับส่วนมากจะได้รับผลผลิตระหว่าง 3,001 – 6,000 กิโลกรัมมากที่สุดเฉลี่ย 5,916.82 กิโลกรัมเนื่องจากแต่ละรายมีเนื้อที่การผลิตไม่มากจึงมีผลทำให้มีรายได้การเกษตรตั้งแต่ 10,001 – 30,000 บาทมากที่สุดเฉลี่ย 27,847.46 บาทด้วยสำหรับค่าใช้จ่ายทางการเกษตรตั้งแต่ 10,001 – 30,000 บาท มากที่สุดเฉลี่ย 14,890.42 บาท เนื่องจากในปัจจุบันนี้ราคาปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้นตามสภาวะทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ลูกค้ายังมีรายได้อื่นที่ไม่ใช่การเกษตรตั้งแต่ 10,001 – 30,000 บาท เฉลี่ย 26,325.15 บาทโดยได้มาจากการรับจ้างแรงงานทั่วไปเพราะเมื่อหมดฤดูการทำนาเกษตรกรลูกค้าจะหางานทำในท้องถิ่นอื่นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว และลูกค้ามีค่าใช้จ่ายในการบริโภคตั้งแต่ 10,001 – 30,000 บาท มากที่สุดเฉลี่ย 21,305.09 บาทลูกค้าส่วนมากจะไม่มีหนี้ภายนอกเลยเนื่องจากการใช้บริการสินเชื่อจากธนาคารซึ่งเป็นของรัฐบาลนั้นเสียดอกเบี้ยในอัตราที่เป็นธรรมอยู่แล้วมีหนี้ค้างเฉลี่ย 26,449.87 บาทและมีมูลค่าทรัพย์สินที่ถือครองเฉลี่ย 414,038.90 บาท และจะเห็นว่าส่วนต่างของผลรวมของรายได้การเกษตรเฉลี่ยและรายได้นอกการเกษตรเฉลี่ยกับผลรวมของค่าใช้จ่ายการเกษตรเฉลี่ยกับค่าใช้จ่ายในการบริโภคเฉลี่ยมีจำนวนน้อยกว่าหนี้ค้างเฉลี่ยของลูกค้าแต่ละราย

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของลูกค้าธนาคาร จากผลการวิจัยพบว่า ลูกค้าธนาคารมีความคิดเห็นต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้และเรื่องอื่นๆ ดังนี้

4.3.1 การให้เงินกู้ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการให้เงินกู้ของธนาคารว่าอยู่ในระดับดีอยู่แล้วซึ่งเป็นผลจากการที่ธนาคารเป็นองค์กรของรัฐที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีการตรวจสอบจากหน่วยงานภายในเป็นระยะๆ ทั้งนี้บุคลากรของธนาคารก็ได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

4.3.2 กรณีส่งชำระไม่ได้ ได้แสดงความคิดเห็นว่าธนาคารควรจะมีการช่วยเหลือใน

การชำระหนี้เพื่อที่จะมีเวลาในการหาเงินมาส่งชำระ เช่น ขยายเวลาการส่งชำระหนี้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การไม่ปรับดอกเบี้ย การให้ชำระเฉพาะดอกเบี้ยก่อน เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากว่าลูกค้ำธนาคารมีความตระหนักถึงภาระหนี้สินที่มีอยู่กับธนาคารเป็นอย่างดีและทราบว่าถ้าหากยังไม่ชำระหนี้เงินกู้เดิมก็ไม่สามารถกู้เงินครั้งใหม่ได้ในขณะเดียวกันก็มีความจำเป็นด้านอื่น

4.3.3 การขอกู้ใหม่ เนื่องจากธนาคารเป็นองค์กรของรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือเกษตรกรโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ ดังนั้นลูกค้ำธนาคารส่วนใหญ่จึงมีความเห็นว่าเป็นที่สมควรที่จะขอกู้ใหม่เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป

4.3.4 ความคิดเห็นอื่นๆ เนื่องจากธนาคารเป็นองค์กรของรัฐดังนั้นลูกค้ำมีความเห็นว่าธนาคารควรจะร่วมมือกับส่วนราชการต่างๆ ในการให้ความรู้แก่ลูกค้ำในโอกาสต่างๆ

5. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยขอเสนอแนะเกี่ยวกับผลการวิจัย และประเด็นเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้คือ สถาบันการเงินหรือองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการให้เงินกู้ และผู้ที่สนใจเพื่อเป็นแนวทางว่าควรจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดวงเงินกู้เงินกู้ อย่างไรก็ตามจะทำให้สถาบันการเงินหรือองค์กรนั้นๆ ได้รับชำระหนี้คืนในอัตราที่สูงหรือเพื่อลดความเสี่ยงจากหนี้สูญ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปว่า ควรมีการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของสาขาหรือจังหวัดอื่น

2.2 ควรทำการศึกษปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการชำระคืนหนี้เงินกู้ของลูกค้ำธนาคาร

2.3 ศึกษาปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ที่การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ศึกษา

2.4 ศึกษาพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตรสาขาร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University